

Schemat analizy i interpretacji tekstu poetyckiego

1. *Wstępne rozpoznanie całości:*

- a) poszukiwanie nadrzędnego sensu utworu, sprecyzowanie zakresu owych poszukiwań
- b) sformułowanie wstępnej hipotezy interpretacyjnej

2. *Nadawca- adresat:*

a) *kto do kogo mówi?*

- kreacja podmiotu lirycznego („ja” liryczne)
- konstrukcja adresata monologu („ty” liryczne)
- relacje między podmiotem a adresatem: dystans (ja-ty; ja-wy), identyfikacja (my, ja-my)

b) *w jakiej sytuacji ?*

- sytuacja lityczna (okoliczności wypowiedzi, uwarunkowania sytuacyjne)
- rodzaj liryki (bezpośrednia, pośrednia, wyznania itp.)

3. *Ukształtowanie wypowiedzi:*

a) *jak mówi?*

- konstrukcja (organizacja) wypowiedzi lirycznej (np. monolog, dialog, wyznanie)
- pozycja „ja” lirycznego (dystans, zaangażowanie, humor, ironia itp.)
- język wypowiedzi, znaczące operacje sensotwórcze (charakterystyczne cechy języka poetyckiego, innowacje słowotwórcze i frazeologiczne)

b) *w jakim gatunku się wypowiada ?*

- związek pomiędzy ukształtowaniem formalnym a charakterem wypowiedzi
- dostrzeganie funkcjonalności rozwiązania artystycznego, funkcjonalna analiza uwzględniająca znajomość konwencji oraz znaczeniową rolę zabiegów formalnych
- opis i analiza jako podstawa uogólnień interpretacyjnych, poprawne i funkcjonalne operowanie podstawowymi pojęciami z zakresu poetyki oraz budowy języka

c) *dominanta kompozycyjna (nadrzędna zasada organizacji utworu)*

- wpływ odczytanej dominanty na przyjętą hipotezę interpretacyjną

4. *Ogólny sens utworu:*

a) *o czym mówi ?*

- uwzględnienie miejsc nacechowanych znaczeniowo (tytuł, puenta, gatunek)
- kluczowe wyrażenia i znaczące motywy kulturowe, funkcjonalne wykorzystywanie przywołanych w utworze odwołań do kontekstu kulturowego (motywy)

5. *Jak wpisuje się w powszechnie obowiązujące poglądy? (kontekst macierzysty?):*

- nawiązania przywołane w utworze bezpośrednio (jak w punkcie 4.)
- inne układy odniesienia, które oświetlają utwór: konteksty kulturowe (kontekst filozoficzny, estetyczny, genologiczny) i konteksty osobiste ucznia

6. *Wynikająca z odczytania całości teza interpretacyjna:*

- sposób oceny i wartościowania